

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงกับการรื้อใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา¹

ธีระพล เพ็ญนิ่มนวล²

ปัญหาความรุนแรงจากการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือเป็นประเด็นต่อเนื่องที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับแม้ปัจจุบันอาจมีความรุนแรงน้อยลงแต่ก็มีให้เห็นเป็นระยะ มีการขยายตัวของรูปแบบการกระทำความผิดลักษณะองค์กรอาชญากรรมเพื่อแบ่งแยกดินแดนหรือเรียกกรือ่งสิทธิในการปกครองตนเอง มีระบบและโครงสร้างการจัดการที่สลับซับซ้อน มีอิทธิพลและมีวิธีการปกปิดการกระทำความผิดอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศและเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่อย่างมาก จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขตเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยได้มีการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายหลายฉบับ เพื่อใช้การป้องกันและปราบปรามองค์กรและผู้กระทำความผิดดังกล่าว อาทิ ความผิดฐานการก่อการร้าย มาตรา 135/1 – 135/4 ตามประมวลกฎหมายอาญา, พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551, พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551, พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548, พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2475 อย่างไรก็ตามกฎหมายเหล่านี้รวมทั้งกฎหมายฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดลักษณะนี้ได้อย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ เพราะกลุ่มองค์กรอาชญากรรมสามารถอาศัยช่องว่างแห่งกฎหมายเพื่อหลบหลีกการถูกดำเนินคดีโดยไม่เกรงกลัวกฎหมาย

อย่างไรก็ดีเป็นที่น่าสังเกตว่า แม้รัฐบาลจะได้ทุ่มเทให้กับการแก้ปัญหาการก่อการร้ายหรือการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด แต่ก็ยังไม่สามารถคลี่คลายหรือขจัดปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นได้ ดังเหตุการณ์ภาพข่าวที่เป็นที่ประจักษ์อยู่ในปัจจุบัน จึงเป็นเรื่องที่น่าจะแน่ใจได้ว่าการแก้ไขปัญหาระเบิดการก่อการร้ายเท่าที่ได้ดำเนินการมายังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่หลายฝ่ายตั้งความมุ่งหวังไว้

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงกับการก่อการร้ายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลานั้น ยังไม่มีความชัดเจนและยังไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ จึงสรุปได้ดังต่อไปนี้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงกับการก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ณัฐ สันตาสว่าง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประการแรก ปัญหาของบทบัญญัติ มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 การส่งผู้กระทำความผิดไปเข้ารับการอบรมแทนการดำเนินคดีอาญา เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเฉพาะกำหนดไว้ในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 โดยมีเจตนารมณ์ทางกฎหมายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงเข้ารับการอบรมแทนการนำตัวไปดำเนินคดีอาญาเพื่อที่ผู้กระทำความผิดจะได้กลับตัวอันจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรมากยิ่งขึ้นกว่านำตัวผู้กระทำความผิดไปดำเนินคดีอาญาตามกระบวนการยุติธรรมปกติการบัญญัติกฎหมายในลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดซึ่ง หลงผิดหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมแทนการถูกนำตัวไปดำเนินคดีอาญา ถือว่าเป็นมาตรการที่ดีและสอดคล้องกับหลักการในวิชาอาชญวิทยาสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นการให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมฟื้นฟูและการนำตัวไปดำเนินคดีดังนั้นก็จะได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมของบทบัญญัติมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 รวมถึงปัญหาที่เป็นสาระสำคัญของบทบัญญัตินี้ดังกล่าว

มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 บัญญัติไว้ว่า “มาตรา 21 ภายในเขตพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ กอ.รมน.ดำเนินการตามมาตรา 15 หากปรากฏว่าผู้ใดต้องหาว่าได้กระทำความผิดอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่กลับใจเข้ามาขอตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้นั้นได้กระทำไปเพราะหลงผิดหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์และการเปิดโอกาสให้ผู้นั้นกลับตัวจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในกรณีนี้ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนของผู้ต้องหานั้น พร้อมทั้งความเห็นของพนักงานสอบสวนไปให้ผู้อำนวยการ

ประเด็นที่สองปัญหาในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ที่ประเทศไทยเริ่มมีกฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามมาตรา 135/1-134/4 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งช่วงเวลานั้นในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส ก็ยังไม่มีมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในข้อหาดังกล่าว แต่มีการดำเนินคดีนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในข้อหาความผิดต่อความมั่นคงของรัฐแทน จนกระทั่งประมาณ พ.ศ. 2548 จึงเริ่มปรากฏว่ามีจำนวนคดีที่เข้าสู่ศาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในข้อหาที่เกี่ยวกับความผิดฐานการก่อการร้าย และในปี 2549 มีคดีที่เข้าสู่ศาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในข้อหาแห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 อยู่บ้าง จะเห็นได้ว่าสถิติการนำคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายขึ้นสู่การพิจารณาของศาลมีจำนวนที่มากขึ้นทุกปี แต่เมื่อเทียบจำนวนปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลในข้อหาความผิดต่อความมั่นคงของรัฐแล้ว ก็ยังมีจำนวนที่น้อยกว่าอยู่ดี นั้นแสดงให้เห็นได้ประการหนึ่งว่าแม้ไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายตามมาตรา 135/1-135/4 แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่มีอยู่เดิมในข้อหาความผิดต่อความมั่นคงของรัฐก็ยัง

เป็นเครื่องมือสำคัญทางกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หากแต่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนคดีการก่อการร้ายหรือการก่อความไม่สงบรายวันในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้แล้วยังคงมีปริมาณคดีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงแสดงได้ถึงควมมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ประเด็นที่สามปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบสวนตามหลักกฎหมายอิสลามการชันสูตรพลิกศพของมุสลิมที่เสียชีวิตตามปกติแน่นอนตามหลักศาสนาอิสลามย่อมไม่ได้เพราะตามหลักศาสนาตั้งบนพื้นฐานการให้เกียรติและคุ้มครองคุณค่าอันสูงส่งของความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่ในช่วงแห่งการมีชีวิตอยู่เท่านั้นในสภาวะไร้วิญญาณเหลือแต่เพียงเรือนร่างเปลือยเปล่าที่อาจดูไม่งามตานัก ศาสนาอิสลามก็ยังถือว่าเกียรติยศ และความประเสริฐในการเป็นมนุษย์ยังคงมีอย่างสมบูรณ์ กฎเกณฑ์ต่างๆ ในการปฏิบัติต่อผู้ตายไม่ว่าจะเป็นการอาบน้ำศพ การห่อ การละหมาด ขอฟร และการฝังศพ จึงได้บัญญัติขึ้นเป็นหน้าที่ (ฟิรดูกิฟายะฮ. ตามหลักศาสนา) ในชุมชนหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการศพที่ได้เสียชีวิตตามขั้นตอนที่ได้ระบุไว้ตามหลักนิติศาสตร์อิสลาม นอกจากนั้นในการจัดการศพทุกขั้นตอนจะต้องคอยระมัดระวังมิให้กระทบกระเทือนหรือเกิดอันตรายต่อศพ และต้องรีบจัดการศพ ห้ามมิให้เก็บศพไว้นาน ต้องให้เกียรติต่อศพตามความเหมาะสมภายใต้เจตนารมณ์ของพระเจ้าหลักการเกี่ยวกับศาสนาเกี่ยวกับการจัดการศพโดยปกติ แต่ในกรณีที่ต้องการหรือมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการชันสูตรศพเพื่อพิสูจน์การฆาตกรรมการเปิดโปงความอยุติธรรม เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและข้อกังขาของญาติและสังคมจากการศึกษาทั้งคัมภีร์อัลกุรอานและวจนะศาสดาเกี่ยวกับการชันสูตรศพ ปรากฏว่าไม่พบหลักฐานใดๆ ที่ระบุชัดเจนถึงการห้ามหรืออนุมัติในการชันสูตร อีกทั้งยังไม่พบหลักฐานใดๆ ยืนยันแน่ชัดว่ามุสลิมยุคแรกทำการชันสูตรศพเหมือนที่เป็นอยู่ในสมัยปัจจุบัน และจากการศึกษาคำร่าศาสนาของปราชญ์อิสลามในอดีตเกี่ยวกับการชันสูตรศพ ปรากฏว่าไม่พบหลักฐานใดๆ ที่ระบุชัดเจนถึงการห้ามหรืออนุมัติในการชันสูตรศพ แต่เราจะพบทฤษฎีของบรรดานักปราชญ์ด้านนิติศาสตร์อิสลาม

ปรากฏที่สี่ปัญหาการนำมาตรการทางกฎหมายมาใช้ในการแก้ไขกับการก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้กฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันถูกสร้างขึ้นมาบนพื้นฐานที่จะใช้ปราบปราม การกระทำความผิดที่กระทำโดยปัจเจกบุคคลไม่ได้สร้างขึ้นมาให้เหมาะสมกับการใช้ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะองค์กรอาชญากรรมหรือขบวนการ แม้จะมีตัวกฎหมายบางบทบางตอน เช่น กฎหมายอาญาว่าด้วยการก่อการร้าย บางส่วนของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่ก็ยังไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวอย่างได้ผลเท่าที่ควร แม้บางมาตราในกฎหมายที่ออกมาโดยมุ่งหมายเพื่อปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะการก่อการร้ายหรือการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะ อาทิเช่น พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551, พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548, พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2475 ก็ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควรจะเป็น เพราะไม่ได้จัดทำอย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์และผู้มีอำนาจดำเนินการสืบสวนสอบสวนและรักษาการตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวต่างก็อยู่คนละ

หน่วยงานกันขึ้นอยู่กับกฎหมายแต่ละฉบับ ทำให้ไม่สามารถบูรณาการร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะการก่อการร้ายหรือการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในส่วนของวิธีพิจารณาความในคดีอาญายังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาการก่อการร้ายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากกระบวนการพิจารณาความในคดีอาญาของประเทศไทย ยังคงมาตรการเดียวกันในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม ซึ่งรวมถึงกลุ่มผู้ก่อการร้ายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเป็นการยากที่จะนำเพียงมาตรการทางกฎหมายแบบเดียวกันกับคดีอาชญากรรมปกตินั้นมาใช้จัดการกับองค์กรอาชญากรรม ซึ่งมีระบบการจัดการและโครงสร้างภายในองค์กร ซับซ้อน มีอิทธิพลและใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือและมีวิธีการปกปิดการกระทำความผิดอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการวางแผนมาอย่างดี มีการตัดตอนการกระทำความผิดโดยผู้ลงมือส่วนใหญ่เป็นลูกน้องระดับล่าง (Street level) มิให้สาวไปถึงตัวการที่แท้จริงได้ ดังนั้นการบังคับใช้กฎหมายต่อกรณีดังกล่าว จึงเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบหรือก่อการร้ายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงสามารถอาศัยช่องว่างของกฎหมายในการกระทำความผิดโดยไม่เกรงกลัวต่อการบังคับใช้กฎหมายของรัฐ

จากการศึกษาเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายฉบับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัญหาบางประการที่สมควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ประการแรกควรปรับปรุงแก้ไขมาตรา 21 เป็น “ภายในเขตพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ กอ.รมน. ดำเนินการตามมาตรา 15 หากปรากฏว่าผู้ใดต้องหาว่าได้กระทำความผิดอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดแต่กลับใจเข้ามาขอตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้นั้นได้กระทำไปเพราะหลงผิดหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์และการเปิดโอกาสให้ผู้นั้นกลับตัวจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนของผู้ต้องหาพร้อมทั้งความเห็นของพนักงานสอบสวนไปให้ผู้อำนวยการ

ในกรณีที่ผู้อำนวยการเห็นด้วยกับความเห็นของพนักงานสอบสวนให้ส่งสำนวนพร้อมความเห็นของผู้อำนวยการให้พนักงานอัยการ หากพนักงานอัยการใช้ดุลพินิจพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับผู้อำนวยการ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลพิจารณาให้ความเห็นว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดและกลับใจ หรือเป็นผู้หลงผิด หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์จริงโดยเร็ว เมื่อศาลเห็นสมควรศาลอาจสั่งให้ส่งผู้ต้องหานั้นให้ผู้อำนวยการเพื่อเข้ารับการอบรมเพื่อเข้ารับการอบรม ณ สถานที่ที่กำหนดเป็นเวลาไม่เกินหกเดือนและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดด้วยก็ได้

ประการที่สองเนื่องจากมาตรการทางกฎหมายฉบับต่างๆ ที่มีอยู่ยังขาดความสมบูรณ์ในตัวเอง อีกทั้งยังมีมาตรการหลายอย่างที่มีความซ้ำซ้อนกันอยู่ทำให้ขาด ความชัดเจนในทางปฏิบัติจากลักษณะการ

กระทำความผิดที่มีการกระทำเป็นขบวนการ มีการตัดตอนการกระทำความผิดมิให้สาวถึงตัวการสำคัญ ขากต่อการแสวงหาพยาน หลักฐานในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาถึงผลเสียหายและความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและทางราชการแล้ว ยังมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรงและมีสถิติสูงขึ้นเรื่อย ๆ มาตรการในการป้องกันและปราบปราม (Crime Control) ย่อมเป็นสิ่งจำเป็นต่อสถานการณ์ในขณะนี้ การกำหนดความผิดและโทษที่รุนแรงรวมทั้งการเพิ่มหรือขยายอำนาจแก่เจ้าหน้าที่ แม้จะดูว่าไปกระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น แต่ก็จำเป็นต่อการแก้ไขสถานการณ์ ดังกล่าว เพียงแต่จะต้องมีการกำหนดมาตรการในการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ (Due Process) เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนว่าจะมีการกระทบสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนเท่าที่จำเป็นและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น จึงต้องคำนึงถึงการตรวจสอบจากองค์กรภายนอกที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจเป็นองค์กรอิสระหรือศาลก็ได้

ประการที่สามในส่วนของการสอบสวนตามหลักกฎหมายอิสลาม การชันสูตรพลิกศพขามุสลิมยังคงเป็นปัญหาในการจัดเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ จึงควรมีหลักสูตรในการศึกษาวิชานิติเวชศาสตร์ต่อเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดทำคู่มือสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการชันสูตรพลิกศพและผ่าศพผู้นับถือศาสนาอิสลาม ได้แก่ ตำรวจ แพทย์ พนักงานอัยการ พนักงานฝ่ายปกครอง ผู้นำทางศาสนาญาติผู้ตายและผู้นับถือศาสนาอิสลามทั่วไปเกี่ยวกับรายละเอียดของการชันสูตรพลิกศพและผ่าศพ หรือกรณีแพทย์ผู้ต้องทำหน้าที่ผ่าศพเพื่อชันสูตรตามกฎหมาย ควรกำหนดเป็นชื่อตำแหน่งไว้ เช่นเดียวกับตำแหน่งพนักงานสอบสวนที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา โดยเสนอให้ใช้ตำแหน่งแพทย์นิติเวช และแพทย์นิติเวชควรมีเขตอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานชันสูตรพลิกศพ ควรกำหนดหน่วยงานไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนในการแต่งตั้งแพทย์นิติเวชให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่สามในส่วนของการสอบสวนตามหลักกฎหมายอิสลาม การชันสูตรพลิกศพขามุสลิมยังคงเป็นปัญหาในการจัดเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ จึงควรมีหลักสูตรในการศึกษาวิชานิติเวชศาสตร์ต่อเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดทำคู่มือสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการชันสูตรพลิกศพและผ่าศพผู้นับถือศาสนาอิสลาม ได้แก่ ตำรวจ แพทย์ พนักงานอัยการ พนักงานฝ่ายปกครอง ผู้นำทางศาสนาญาติผู้ตายและผู้นับถือศาสนาอิสลามทั่วไปเกี่ยวกับรายละเอียดของการชันสูตรพลิกศพและผ่าศพ หรือกรณีแพทย์ผู้ต้องทำหน้าที่ผ่าศพเพื่อชันสูตรตามกฎหมาย ควรกำหนดเป็นชื่อตำแหน่งไว้ เช่นเดียวกับตำแหน่งพนักงานสอบสวนที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา โดยเสนอให้ใช้ตำแหน่งแพทย์นิติเวช และแพทย์นิติเวชควรมีเขตอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานชันสูตรพลิกศพ ควรกำหนดหน่วยงานไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนในการแต่งตั้งแพทย์นิติเวชให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ประการสุดท้ายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากกระบวนการ วิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ยังคงใช้มาตรการเดียวกันในการปฏิบัติต่อ ผู้กระทำความผิดทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและสมาชิกองค์กรอาชญากรรม จึงเห็นควรกำหนดให้ตรากฎหมายวิธีพิจารณาอาชญากรรมที่ก่อการร้ายขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันและ

ปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะการก่อการร้ายหรือการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างไรก็ตาม การบัญญัติกฎหมายต่างๆ จะต้องคำนึงถึงหลักการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและหลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วย จะบัญญัติกฎหมายขึ้นเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมอย่างเดียวไม่ได้ ข้อเสนอแนะดังกล่าวคงเป็นเพียงแนวทางเพื่อนำมาปรับใช้ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อาจทำให้สถานการณ์ปัญหาดังกล่าวคลี่คลายขึ้นได้บ้าง เพื่อให้ความสงบสุขกลับมายังพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้อีกครั้งหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

สุรชาติ บำรุงสุข. “การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย”. จุลสารความมั่นคงศึกษา. ฉบับที่ 35. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม. 2551.

หยุด แสงอุทัย. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาศึกษาทางคำพิพากษาศาลฎีกา.

วิทยานิพนธ์

สุดปรารถนา นิละไพจิตร. “สิทธิมนุษยชนในอิสลามกับการรับรองสิทธิเสรีภาพตามเสียงชัย สุมิตรวสันต์. “การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหา ก่อนการประทับฟ้องโดยองค์กร ศาล.”

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

อัศวิน สุกระสร. “ความผิดฐานก่อการร้ายในประเทศไทย: มาตรการป้องกันและปราบปราม.”

บทความ

กุลพล พลวัน. “ประเทศไทยกับปัญหาองค์กรอาชญากรรมในอนาคต”. วารสารอัยการนิเทศ. เล่ม 4. ปีที่ 52.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. “ร่างกฎหมายการก่อการร้าย”. วารสารข่าวกฎหมายใหม่. (สิงหาคม 2546): 50-52

ไพฑูรย์ ชัมภรัตน์. “กรมสอบสวนคดีพิเศษกับการแก้ไขความบกพร่องของพยานหลักฐานในคดีอาญา. มติชน. (24 กรกฎาคม).

เอกสารอื่นๆ

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ. ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.

2548 ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้: ความสำเร็จผลกระทบและข้อเสนอแนะ. กรุงเทพมหานคร

ปกป้อง ศรีสนิท. บทความกฎหมายปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศ. รฟ. 2548

ประธาน จุฬาโรจน์มนตรี. “รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ หัวข้อ” การกำหนดให้การมีส่วนร่วมในองค์กร

อาชญากรรมข้ามชาติเป็นความผิดอาญา.” สถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด. (สิงหาคม).

ประยูร กาญจนกุล. “คำบรรยายกฎหมายปกครองเปรียบเทียบ”. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518

พรสวรรค์ วัฒนางกูร. “ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและนโยบายความมั่นคง มุมมองไทย ยุโรป และ

นานาชาติ” การอภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับแนวความคิดทางด้านนโยบายเพื่อการปราบปรามองค์กรอา

ชกรรม (Organized crime). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544

กฎหมาย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2475

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประมวลกฎหมายอาญา